

Telegraful

Organ național-bisericesc

Onor. «Asociațiunea»

(Of.)

Sibiu

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Cuvântarea

arhimandritului Dr. VASILE STAN, la hirotonirea într-un arhieru, Sibiu, 14 Octomvrie, 1928.

In numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh,

Doamne, poruncește-mi să vin la Tine. (Matei, 14, 28.)

Inalt Preasfințite Părinte, Preasfințiți Părinți, Iubiți creștini și frați!

În capitolul 14 v. 22—33 a sfintei evanghelii a lui Matei, din care am scos textul citat, este descrisă o scenă, în care tot creștinul trebuie să vadă un surprinzător simbol, cum omenirea cuprinsă de «grijile veacului», învăluită de valurile și sbuciumul vieții pământești, dorește să se apropie de dumnezeire.

Isus, — după ce săturase în mod miraculos la cinci mii de bărbați cu cinci pâni și doi pești, — «sili pe ucenici să între în corabie și să treacă, înaintea lui, pe țarmul celalalt, până ce el va da drumul mulțimilor. Iar dând drumul mulțimilor, s'a suit în munte, în singurătate, ca să se roage. Și în faptul serii era acolo singur.

În vremea aceasta, corabia era în mijlocul mării, muncindu-se de valuri, căci vântul era împotriva.

Iar la a patra strajă din noapte, veni la ei Isus, umblând pe mare. Văzându-l umblând pe mare, ucenicii se spăimântară zicând, că e nălucă, și de frică au strigat. Dar El le-a vorbit îndată, zicându-le: *Indrăzniți, eu sânt; nu vă temeți.*

Atunci Petru, răspunzând, a zis: Doamne, dacă ești tu, poruncește să vin la tine, pe apă. El i-a zis: vino. Iar Petru pogorându-se din corabie, a mers pe valuri și a venit către Isus. Dar când văzu vijelia se temu și începând să se cufunde în mare, strigă, zicând: *Doamne, scapă-mă!*

Iar Isus întinzându-i mâna grabnic, îl apucă și-i zise: *Puțin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit?*

Și suindu-se ei în corabie, s'a potolit furtuna. Iar cei din corabie l'sau închinat, zicând: *Cu adevărat Tu ești fiul lui Dumnezeu!*

Această scenă impresionantă am văzut-o zugrăvită în biserică din comuna mea natală, fără multă pretenție de artă, dar captivant prin sinceritatea expresiunii.

Marea e involburată. Vifor cumplit. Valuri enorme. Corabia, o biată jucărie în danțul elementelor deslănțuite, abia se mai ține la suprafață. Învățăceii, cu groaza pe față, sunt ocupați, unii la cârmă, alții la lopoți, iar alții la vântrele, făcând eforturi să se salveze. — La o distanță dela corabie un singur punct, unde marea e liniștită. Acolo e *Mântuitorul*, umblă pe deasupra apelor, luminându-le cu o lumină blândă, ce l'învăluie întreagă ființa divină. Ap. Petru e afară din corabie. Scufundat pe jumătate, întinde desperat mâni rugătoare către Isus: *Doamne scapă-mă!* Pe fața lui Isus, care-i întinde mâna să-l susțină, se vede o blândă muștrare: *Puțin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit?*

Scena aceasta mi-a legat privirile când eram copil, admirând cu candoarea copilăriei neștiutoare *puterea* Domnului celui ce se purta pe deasupra apelor. M'a țântuit în fața ei mai târziu, când, după absențe mai lungi, mă înapoiam dela studii ca tinăr cu multe iluzii, cu pretenții de om cu carte, punându-mi-se ca un grav semn de întrebare în fața vieții. M'a aruncat în profunde meditații, privindu-o ca bărbat intrat în vârtejul vieții, când învăluit, legănat, ori muncit de valurile ei, îmi flutura pe dinaintea ochilor sufletului viziunea, că *numai unde este Hristos Mântuitorul, este liniște și siguranță.*

Mie mi se pare, că în evenimentul descris de sf. evanghelist atât de plastic, cu atâta impresionantă spontaneitate, Mântuitorul nostru, în nepătrunsa sa înțelepciune dumnezeiască, anume

a voit să ne dea nouă, oamenilor, un exemplu material, cât de fără folos, cât de neputincios este, în contactul cu natura dinafară și cu natura noastră intimă, sbuciumul năzuințelor noastre lumestești, când nu sunt spiritualizate de divinitate.

Viața noastră, agitată de instincte inferioare; biciuită de poftă, de patimi și pasiuni; învăluită de îndoeli, de ispite și nevoi, nu este oare o reală mare înfătușată? În valurile ei neodihnite nu ne simțim oare pe noi, fiecare, inotând desperat, trudindu-ne să ne ținem la suprafață, spre a nu fi înghițiți de genune? Nu caută ochiul nostru cu aprinsă dorință limanul, unde sufletul să-și poată odihni o clipă această trudă zilnică?

Și când chipul Fiului omului, curat și luminat de aureola divinității sale ni se arată, călcând sigur și liniștit pe deasupra acestor volburi de nevoi, de ispite și mizerii lumești, peste genunile de patimi omenești streine de ființa sa, către dânsul se îndreaptă rugăciunea sufletului nostru, ca și a lui Petru: Doamne, poruncește-mi să vin la Tine, pentru că văd, că acolo, unde ești Tu, este liniște și siguranță.

Incolțiți și hărțuiți din toate părțile de miseriile ființei noastre materiale, obosiți de trudă într-o luptă necurmată cu valurile unei lumi, aci seducătoare, aci potrivnică și dușmănoasă, cum ne vom putea ține la suprafață din puterile proprii, dacă El nu ne va sprijini prin harul său, dacă nu-l vom vedea gestul de îmbărbătare, dacă nu-l vom auzi cuvântul de salvare: vino!

Să fim siguri, că Celce a potolit marea înfuriată certând vânturile; Celce a umblat pe ape ca pe uscat; Acela de care ascultă

elementele firii și cui i se pleacă toate ca unui stăpân și creator: cu un singur semn poate potoli și marea sufletelor noastre tulburată de viforul ispitelor; cu un singur cuvânt poate liniști frământarea pasiunilor, pentru că numai noi suntem în vârtejul lor, muncindu-ne de ele, dar El se poartă pe deasupra lor. Cu un gest poate ridica la sine, în pacea și siguranța sa, sufletele naufragiate, pentru că și sufletele noastre, ca și trupurile, tot El le-a creat, tot El le stăpânește și le înalță. Atingerea Sa curățește, transformează și spiritualizează, cum focul prin topire curățește metalul.

În rugăciunea noastră de toate zilele ar trebui să spunem și aceste: Isuse, Mântuitorule, tinde-ne și nouă, puțin credincioșilor, ca și lui Petru, mâna Ta divină și nu ne lăsa să ne cufundăm în marea înviforată a răătăcirilor și răutăților noastre, căci *fără Tine — tu ai spus-o, — nu putem face nimica!* (Ioan 15, 5).

Intr'adevăr, ce a făcut lumea fără Domnul nostru în domeniul moralei unde se manifestează libera sa voință? — A clădit suferință peste suferință, rușine peste rușine, nedreptate peste nedreptate. Și preste tot, cât de puțin bine a putut realiza din puterile proprii!

Întrebați istoria lumii, istoria civilizațiilor apuse și prezente și va răspunde categoric: fără de Dumnezeu nu se poate face nimic.

Împărății mari și puternice, fără de Domnul, s'au prăbușit.

Civilizații înfloritoare, când au uitat pe Domnul, au murit.

Orice organizație omenească, fără de Domnul, degenerază.

Cugetători îndrăzneți au căutat sprijin în puterile lor, crezând, că pot da lumii singuri, prin si-

steme de gândire de o grandioasă arhitectură logică, siguranța ce o dă Domnul. Vanitate omească! Dacă în măreața clădire a minții n'au lăsat loc și pentru Domnul, clădirea a rămas goală, fără trăinicie, și până la sfârșit înșiși autorii au evadat din ea, ca să vină la siguranța Domnului.

Filozofia materialistilor și pozitivistilor se înecă tot mai mult în noroiul pământului, pentru că îi lipsește spiritualitatea ce o poate da numai Domnul.

Evoluționistii, urmărind procesul creației în cercetările lor, când se conving, că «în lumea morală evoluția nu creiază nimic, spiritul creiază totul», ajung tot la Domnul, cauza primordială a tuturor văzutelelor și nevăzutelelor.

Sociologii, urmărind viața în unda mișcărilor sociale, găsesc tot pe Domnul, când enunță ca ultimă concluziune: știința viitorului trebuie să-l realizeze și să-l reabiliteze pe Dumnezeu și dogmele.

Fără de Domnul nu putem face nimic. Dar dacă rămânem întru Domnul, și cuvintele Lui rămân întru noi, vom cere orice vom vrea și se va împlini nouă! (Ioan 15, 7).

*Inalt Preasfințite,
Preasfințiți Părinți,
Iubiților creștini și frați!*

În clipe de istovire, când eram mai frământat, mai încovoiat sub loviturile unei sorți ce nu mi-a fost totdeauna prietenoasă, parecă simțeam, cum preste crizele simțirii proprii și preste vuetul lumii dinafară, răzbate, ca mireasma crinilor, cuvântul de chemare al Domnului, răsunând tainic și limpede ca o harfă îngerească: *Ve-*

niți la mine toți cei osteniți și împovărați și eu vă voi odihni pe voi! și: *Luați jugul meu asupra voastră și învățați-vă dela mine, că sânt blând și smerit cu inima, și veți găsi odihnă sufletelor voastre* (Matei 11, 28—29). Și la această tainică chemare, sufletul meu, dorindu-se cât mai aproape de izvorul siguranței și mângâierii, oftă întocmai ca și ap. Petru: *Doamne, poruncește-mi și mie să vin la Tine!*

Domnul m'a auzit. El m'a mântuit și m'a chemat cu chemare sfântă, nu după faptele mele, ci după a sa bunăvoință, și după darul ce mi-a fost dat în Hristos Isus mai înainte de începutul veacurilor. (II Tim. 1, 9).

Cu smerenie mulțumesc celui ce m'a întărit, lui Hristos Isus Domnul nostru, *că m'a socotit credincios și m'a pus să-i slujesc!* (I Tim. 1, 12).

În slujba mea de arhieru îl voi mărturisi și voi împlini poruncile Sale, așa cum ne-a învățat, cum ne spun sfânta Sa evanghelie, tradițiunea sfântă, dogmele și canoanele sfintei Sale biserici. *Voiu lupta lupta cea bună, având credință și cuget bun.* (I. Tim. 18—19).

Voiu ruga necontentit pe sf. Duh, dăătorul de viață și curățitorul conștiințelor, care a fost chemat astăzi asupra mea, prin punerea mânilor aleșilor săi, să păstreze în sufletul meu totdeauna vie dorința ce mă stăpânește în aceste momente solemne ale vieții mele, ca în toate cugetele și faptele mele să pot întrupa cât mai multă sfințenie. Il voi ruga, să mă inspire așa, ca prin modesta mea colaborare să se trezească în sufletele creștinilor credință

sinceră și un dor viu de viață creștinească neprihănită.

În acest cadru, atât de sublim dumnezeiesc și în acelaș timp atât de profund omenesc, înțeleg să-mi servesc biserica și neamul și pe Inalt Preasfințitul meu arhiepiscop și mitropolit *Nicolae*, care m'a aflat vrednic a mă numi vicarul său.

Gândul meu se îndreaptă cu mireasma recunoștinței către Sf. Sinod al sfintei Biserici autocefale române, care unanim m'a aflat demn de darul arhieriei; către Inalt Preasfinția Voastră, iubitul meu arhiepiscop și mitropolit și către Preasfințiile Voastre, de Dumnezeu iubiți episcopi și arhieru, care prin rugăciunile Voastre și prin punerea mânilor mi-ați împărțășit astăzi acest dumnezeiesc dar.

Plin de devotament mulțumesc Majestății Sale Regelui nostru Mihai I, Inaltei Regente și măritului guvern al țării, cari au confirmat numirea mea în postul de vicar al mitropoliei Ardealului.

Vă mulțumesc cu căldură și Vouă tuturor, cucernicilor creștini și frați, cari sunteți de față, că prin prezența Voastră și prin împreunarea rugăciunilor Voastre cu ale noastre, ați ținut să înălțați solemnitatea hirotonirii smereniei mele întru arhieru.

Iar Tu Doamne, Dumnezeul și Stăpânul vieții mele, care m'at chemat să-ți slujesc ca arhieru, ajută-mi să țin aprins darul Tău ce este în mine prin punerea mânilor urmașilor apostolilor Tăi. Fa, Doamne, ca prin acest dar să se sfințească și binecuvintele viața mea și a tuturor acelora, asupra cărora voi chema binecuvântarea Ta! Amin.

Dela sate

— Din Săcele —

Duminecă, în 7 Octomvrie, s'a desfășurat, în biserica din Satulung, o impresionantă solemnitate.

În cimitirul acestei biserici, într'un loc izolat, au fost împușcați de unguri, în anul 1916, doi soldați români bucovineni din armata austro-ungară: *Dumitru Cătană* și *Zamfir Nicoară*.

Trista poveste, cu sfârșit atât de tragic a acestor martiri ai românismului, este următoarea:

După ce 2 ani de zile au fost purtați pe toate fronturile, siliți să lupte pentru stăpânirea străină, în toamna anului 1916 au fost aduși în Săcele, să lupte și contra românilor. Se vede, că o mare luptă internă s'a dat în sufletele lor și, din acest sbucium sufletelesc, glasul sângelui li-a poruncit să nu tragă în frații lor români, și ei urmau să asculte acest glas, fatalitatea însă i-a pândit, aflându-se intențiile lor, au fost condamnați a-și săpa singuri groapa, și amândoi executați prin împușcare.

Din inițiativa preotului Z Popovici, acești martiri au fost exhumati, și în ziua de 7 Octomvrie a. c. au fost îngropați creștinește cu toate onorurile cuvenite eroilor.

O fericită coincidență a făcut, ca tocmai în aceste zile să fie veniți în manevre în comunele Săcelele «Vânătorii de munte», între cari și 3 batalioane din Bucovina, astfel că la invitarea adresată Comandantului, au fost delegate aceste batalioane, puse sub comanda dlui Colonel Savu, să ia parte la inhumarea celor doi eroi.

În fața mulțimei credincioșilor și a tuturor ofițerilor în frunte cu inimosul Colonel Savu, într'o atmosferă de adâncă evlavie, s'a făcut prohodirea acestor viteji, iar la urmă, preotul Zenovie Popovici a ținut un emoționant panegiric, care a stors lacrimi din ochii celor de față.

În duioasele cântări funebrele, în sunetul clopotelor și al muzicilor militare, sicriul cu osămintele celor doi martiri acoperți cu flori, a fost ridicat din sfânta biserică de 4 soldați și dus la locul de odihnă și cinste, unde și mai dorm somnul de veci opt eroi.

FOIȘOARA

Dumnezeu și ...ziariștii

De Horia Petra Petrescu

Se traduc pe capete la noi toate năzbâtiile, cu talent și fără de talent, — se trunchiază romane, dânduți-se fragmente ca fiind romanele traduse întregi — și, totuș, multe lucrări de valoare nu se traduc, fiindcă... fiindcă editorul nu crede că va face «alișveris» cu ele.

A, firește, un roman ca acesta de care scriu acum, nu este o desfătare de câteva ore, un roman foileton, pe care, dacă l-ai pus laoparte, nu l mai încrestezi în vistieria sufletului tău, ci îți cere ceva sdroabă sufletească, dar și semințele aruncate în pământul-humă dau altă roadă și pot fi arătate fără de rușine, la lume și țară.

E vorba de un roman «Sfântul Magloire», al scriitorului francez *Roland Dorgelès*, unul din talentații scriitori de seamă ai Franței moderne.

Roland Dorgelès n'a scris mult până acum, dar ce a scris e plin de mult bun-simț, e văzut de un ochi dibaci și te îndeamnă să te întrebi:

ce aș mai putea ceti de autorul acesta? Cavaler al legiunii de onoare și medaliat cu crucea de război — a făcut și el războiul și îl descrie în toată golătatea și gruzimea lui, în cărți, care vor rămânea ca nește rechizitorii ale omenirii sângerânde: «*Deșteptarea morților*» (de pe câmpul de luptă), «*Crucile de lemn*» și «*Sfntul Magloire*».

Dorgelès vrea să vorbească conștiinței omului de astăzi, să-l inobileze și de aceea satira sa nu e corozivă, ca a lui Voltaire, ci simți durerea autorului francez modern, care trece sub jugurile caudine ale fiecărui «om» luminat din zilele noastre.

«Saint Magloire» — «Sfântul Magloire», romanul apărut în 1921, este una din cărțile, pe care ar trebui să o citească fiecare preot, — cum a cetit de sigur: «În slujbă adevărată» de Potapenko. Pentru ce? Pentru că în paginile acestea se reliefează, de multe ori magistral, tragicul zilelor noastre, lupta între bine și rău, între lumină și întunec.

«Sfântul Magloire» nu este un «Sfânt», nu vrea să fie sfânt, ci e un misionar laic, care se întoarce din Africa, după ce a încreștinat acolo mii și zeci de mii de negri. «Evangelistul negrilor, căși-a știgat aureola

unui sfânt, și se întoarce, după terminarea războiului mondial, în Franța, patria sa, având 60 de ani, dar, totuș, plin de vâjșoșie încă. Vrea să-și vadă pe ai săi, vrea să lucreze în Europa, vrea să fie și între noi propagatorul preceptelor lui Isus.

Ar duce prea departe să analizăm romanul pe larg în paginile de față, numai o scenă vrea să releve articolul acesta, după ce am constatat că «Sfântul Magloire» înțelege, pas de pas, încet pe'nceful, că în Europa noastră nu domnește iubirea creștinească, și că n'are ce căuta între nește oameni, cari numai cu numele își zic creștini.

«Sfântul» este modestia și bună-nătatea personificată. Are ceva din Tolstoi, din Tagore și din sf. Francisc de Assisi. Câtă vreme însă aceștia trei sânt aderenții «non-agresiunii», «Sfântul Magloire» isbucnește de vreo câteva ori cu atâta vehemență și-și spune ce are la inimă, încât cei biciuiți în față se uită, uluiți pentru o clipă, unul la altul și — inconștienți punibili! — își bat joc de dorgatorul îndreptățit al lui Magloire.

Neuitate sunt scenele când «Sfântul» se puse în fruntea săracilor din Paris, lipsiți de locuințe, mâncați de

ciumă, și deschide casele bogăților, fugiți pe la coasta de Azur și printr'alte locuri de petrecere. Neuitate scenele cum vrea să trezească în bogătașii fabricanți pe «om»-ul din ei și cum întreabă pe un filison *bogătaș* ce face curte nepoatei sale: «Dta cu ce te ocupi? Când acesta-i răspunde: joc tennis — «Sfântul» îl muștră: asta-i toată munca dtale?»

Grandioasă scena când, în timpul ciumei, se arată într'un local de noapte și ține o vorbire celorce, chiar și în mijlocul durerii generale, găsesc poftă de desfrâu. Huiduit, batjocorit, stă drept ca un far în mijlocul murdăriilor și spune adevărurile pe șleau: «Iubți vă!», iar lumea îl crede maniac, câtă vreme Europa noastră (căci nu e vorba numai de Franța!) suferă de boala cea mai grozavă: lipsa de iubire.

Cras reiese conflictul între reprezentantul iubirii pe pământ, adevărat ucenic al lui Hristos, într'o scenă minunată, dela începutul romanului.

Zarvă mare în portul Marsiliei! A sosit «Sfântul Magloire!» Lumea se îndeasă să-l vadă, se stălesc oamenii de atâta aglomerație, aleargă fotografi, aleargă cinematografiștii, sbârâie telefoanele marilor cotidiene

La groapă, în numele armatei și în numele bucovinenilor, a vorbit frumos și pătrunzător dl Colonel Savu, făcând o fericită comparație între moartea mucenicilor creștini și a acestor eroi — și unii, și alții, morți pentru o idee. În cuvinte călduroase a mulțumit părintelui Z. Popovici pentru inițiativa, și ducerea la îndeplinire a acestei pioase solemnități.

La sfârșit, din partea învățătorilor, a mai vorbit inv. dir. V. Ivan, după care solemnitatea a luat sfârșit, depărțându-se cu toții împăcați de împlinirea unei datorii creștinești și românești.

Un soare căldicel de toamnă își trimitea ultimele raze asupra acestor martiri, ear pe aripile vântului s'auzea parcă suspinul celor dispăruți, adresat fraților lor din Bucovina:

*«Ajunși acasă 'n Bucovina
Fierbinte vă rugăm pe voi,
Pământul ei, să-l sărutați
Și pentru noi!»*

P.

De regretat. Din Cluj se vestește ideea înființării unei societăți sub numirea de «Asociația generală a românilor uniți», în prescurtare: A. G. R. U., menită să adune într'un mănunchi pe toți mireni greco-catolici români din țară. Scopul și mijloacele de lucrare ale «Agrului», nu prea sântem curioși să le aflăm. Regretăm însă că, greutățile care împiedică unitatea sufletească a neamului, amenință să mai sporească, în curând, cu una, și în loc de apropiere între frați, Agru va fi potrivit să provoace frământări cel puțin de prisos.

Ziua de 1 Decembrie. Se împlinesc în curând zece ani dela memorabila zi când, la Alba-Iulia, s'a proclamat unirea Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu Patria-Mamă. O astfel de zi măreață trebuie comemorată. De aceea societatea culturală «Astra» își simte, ca totdeauna, chemarea de a da îndemnuri și a invita toate despărțimintele sale să intre în legă-

tură cu forurile bisericești, școlare, administrative și militare, rugându-le să dea tot concursul la buna reușită a conferențelor, șezătorilor culturale-literare, a festivalurilor artistice, care vor urma după serviciul divin, atât la centru, cât și în toate comunele despărțământului dvoastră. Se aduce la cunoștință și permisiunea obținută dela Ministerul Sănătății și Ocrotirilor Sociale (Nr. 14784 din 28 Martie 1926) de a întreprinde o *chetă* în ziua de 1 Decembrie pentru propaganda culturală.

O întrebare

Sântem rugați să publicăm următoarele:

Am sprijinit totdeauna cu drag, între marginile modestelor mele puteri, inițiativele bărbatilor noștri luminați întru promovarea culturii în masele poporului nostru. Astfel am intrat ca membru pe viață și în «Societatea pentru fond de teatru românesc».

Am urmărit cu viu interes fazele prin care a trecut și progresele ce le-a făcut această Societate dela întemeierea ei până la adunarea jubilară semicentenară a «Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român», ținută în Blaj la 28 August și zilele următoare 1911, ținându-se tot atunci paralel și adunarea generală anuală a susnumitei Societăți.

Din raportul prezidial al regretatului mecenat Dr. I. Mihu s'a văzut, că starea fondului la 30 Iunie 1911 era de 31,417.40 coroane.

Nu știu dacă de atunci încoace s'a mai ținut vreo adunare generală, sau s'a mai publicat vre-o dare de seamă despre starea acestui fond, nici dacă mai există vre-un comitet de

administrație, și cine sânt membrii aceluia, sau doar însuși fondul s'a conțopit în alt fond, bunăoară al «Astrei?»

Nu am nici un cuget rezervat, care ar putea să jighească sensibilitatea cuiva, ci rog pe ori-cine ar ști să răspunde la întrebările de mai sus, să binevoiască a da convenitele deslușiri, eventual a indica data și ziarul în care s'a publicat ultima dare de seamă, de care eu nu am cunoștință, — în acest caz prezenta interpelare, natural, că nu ar mai avea loc.

*Ioachim Manteanu,
protopop în p.*

INFORMAȚIUNI

Corpurile legiuitoare s'au deschis cu obișnuitul ceremonial. Mesajul de deschidere amintește pe larg mai ales despre chestiuni de politică externă, și mai puțin de cele interne, — ear problemele bisericești le neglijează, de astădată, cu totul.

Promovat. Dl *Liviu Vasu*, fiul preotului ortodox român Gheorghe Vasu din Voila (jud. Făgăraș), în etate de abea 22 ani a fost promovat cu *distincție*, doctor inginer la politehnica din Dresden, Germania.

La examenul de bacalaureat din sesiunea Septembrie a. c. s'au prezentat 9933 candidați. Admiși la proba scrisă au fost 5686, și-au luat bacalaureatul 3883...

Serbări. Se împlinesc în 26 Octombrie a. c. zece ani dela întemeierea statului cehoslovac. Cu acest prilej, dl ministru al instrucțiunii, Dr. Angelescu, a dispus să se facă în toate școlile primare și secundare serbări și să se țină conferențe despre Cehoslovacia și raporturile de prietenie ce unesc ambele țări.

Dirjecția generală C. F. R. va lua măsuri de înfrânarea speculei și de păstrarea curățeniei la restaurantele din gări.

Dirijabilul Zeppelin a traversat Atlanticul și a fost salutat furtunos d'asupra orașului New-York de mulțimea imensă de curioși. — Specialiști în chestiuni de aviație spun, că sborul cu Zeppelin n'are importanță practică comercială, căci costă enorm (aproape jumătate cât costă vaporul cel mai mare transatlantic) și e vulnerabil în caz de furtună.

În Rusia se bea prea puțin! Aceasta este părerea guvernului sovietic, care a luat acum o serie de măsuri menite să sporească tot mai mult consumația de băuturi alcoolice, spre a mări venitele statului. Consumația de *vodcă* (rachiu, «apșoara» rusului), s'a ridicat în 1927 la patru litri pe cap de locuitor, ear în 1928 la șase litri de locuitor. O mare distilerie a statului, instalată la Moscova, va distribui în belșug băutura, în schimbul furnizării de cereale. Ce le pasă evreocomunistilor, când se prăpădesc țărani creștini prin alcoolism numai bani să iasă!

STIRI LOCALE

Teatru. Vineri, în 19 Octombrie, ora 9 seara, se va reprezenta în teatrul Sibiului piesa în 3 acte, *Omul care a văzut moartea*, de Victor Eftimiu. Rolurile de căpetenie sânt ținute de marii artiști din capitală, dnii Toni Bulandra și V. Maximilian. Bilete la Librăria Foaia Poporului.

Serviciul tehnic al municipiului s'a mutat în Str. Mitropoliei No. 2, I etaj, în localurile biroului de populație. Biroul populației s'a mutat în Str. Mitropoliei No. 8 parter, tractul străzii.

CARTI ȘI REVISTE

Calendar pe 1929. A apărut, cu ales și bogat material, cum se poate vedea din anunțul de pe pagina a patra a ziarului nostru, *Calendarul Banului Creștin* (vechiul calendar arhidiecezan). Cartea merită să fie citită și răspândită, în cercuri largi atât în orașe, cât și în sate, spre binele obștesc. A se cere dela Librăria Arhidiecezană, Sibiu.

cu tirajul monstru, se îndeasă zecile de reporteri, de toate nuanțele, din toate taberele — și toți, toți vreau să trăiască momentul istoric, când «Sfântul» are să vorbească pentru întâia oară Europei.

Ca la cursele de cai, ca la matchuri! Snobi pretutini, cari vreau să fie de față!

Iar «Sfântul Maglorie» este tocmai contrarul dela «omul zilei». Cu «Pace vouă!» își închide gura și nu vrea să mai vorbească. Hainele nu-i sunt tocmai într'o stare ideală.

«Ziaristi» sunt descriși de Dorgelès minunat. Dela ziaristul-revolver până la ateul blazat, cu monoclu în ochi — toți vânători după senzațional.

Dar ziaristi nu se dau bătuți cu una cu două, oricât ar declara «Sfântul», simplu, ca un patriarh venerabil răspunzând întrebării: «De ce ați fost numit sfânt?» Pentru ce? Nu știu!... N'am dorit un astfel de titlu și sufer pe urma lui. Nu sânt decă un om devotat credinții sale și nimic mai mult...

Ziaristilor nu le e de ajuns. Se pornește atacul concentrat, din toate părțile.

Fiecare ziarist vrea să aibă ceva personal, o notă, un amănunt, dela «Sfântul Magloire».

În sfârșit, prins din toate părțile rugat să le răspundă, pune «Sfântul» o întrebare... la care nici unul din ziaristi nu s'a gândit.

«De ce nu vorbiți în articolele dvoastră nici odată de Dumnezeu?»

Dorgelès urmează:

«Întrebarea aceasta ridicolă (în ochii lor) i-a uluit pe toți. Se priveau mereu, zăpăciți.

— «Ce-a spus? Ce-a spus?» Întreba repede Cassini (un jurnalist), care nu-și credea urechilor sale desurd.

«Bernheim își mușca ușor buza subțire.

— «Da», glumea el cu glas încet, «un subiect dragă'as, mititel, de cronică pentru (ziarul) *Bulevardul*».

După o mică lecție a «Sfântului», aud reporterii cuvintele: «Am venit să dictez oamenilor legea Domnului. *Societatea aceasta, construită pe egoism și pe ură, a trăit prea mult.* Domnul vrea să intre înapoi în împărăția Sa. Mi s'a spus să viu să propag *bunătatea* și am venit».

O bombă, și n'ar fi pricinuit o senzație mai mare! Cum? Să lansezi între ziaristi astfel de întrebări?! Să-i întrebi dacă are Dumnezeu scrisul lor? Să-i tragi de mânecă și să le pui frumușel întrebarea: «Bunătatea!

De ce nu răspândiți bunătatea, bunăînțelegere între oameni?!»

Ce îndrăznește întrebări! Îndrăznește, pentrucă, rogu-vă, cu ce s'ar îndeletnici ziaristi cu alt ceva — o, cu foarte, foarte puține excepții — decât cu încurcatul itelor? Partidele trebuie doar să se ciocnească, să și arunce insulte, reciproc, să se încaiere chiar — și de aceea sunt purtătorii de peană, ca să învrăjmășească și mai mult taberele!

Altfel cum ar sporî și tirajul ziarelor? Cu vorbe de împăcare? Cu țipete de alarmă: «lucrați, spre binele comun! Călcați-vă pe inimă?» Dar publicul nu cumpără astfel de sfaturi de anahoreți! Publicul vrea senzație! Sen-za-ți-e!

Și surăd malițios ziaristi, cari au prins pe «Sfântul» în capcană. Surăd de lecția dată și — mai cu seamă — Dumnezeu luat în combinație în legătură cu ziaristica, îi face să zimbească cu întreagă gura.

În zadar le arată Magloire că paginile de ziar așteaptă îndemnuri de *colaborare*, că a fi ziarist înseamnă a fi un *misionar* spre o epocă mai bună a omenirii, că a face gazetărie este un sacerdoțiu! Ziaristica fără de Dumnezeu? Dar nici nu vrea

să fie cu Dumnezeu! Ce își bat capul... scribi cu o ființă mai înaltă, cu un for suprem sufletesc, cu un tribunal al conștiinții umane?! Rotativele așteaptă să se răspândească veninul în cantități uriașe, *ad majorem gloriam...* cui? (Răspundă cetitorul!)

Încetezi de a ceti — după cum te silește de zeci de zeci de ori Dorgelès în decursul romanului — și stai să-ți ascunzi fața de rușine, de rușinea că ești om al zilelor noastre. Simți toată durerea *omului*, care vrea binele, ca «Sfântul» Magloire, și se isbește de zidul tiranic al potrivnicilor gândurilor bune și... lăsând cartea din mâni nu te dai bătut, o, nu!, ci, dimpreună, cu Roland Dorgelès, îți spui și tu, respicat: așa nu mai poate dăinui mult! Dacă nu se schimbă radical mentalitatea omenirii, dacă nu se întronează, de nou, un *soflu etic*, cu Dumnezeu, cel detronat din parlamente, din redacții, din casele samșarilor și gheșefarilor, atunci e vai și amar de noi toți!...

Strângi mâinile pumn și ridici cartea, ca o carte de mare preț, și te hotărăști să o arăți și tu în stânga și în dreapta, ca să câștigi aderenți, cetitori, propagandiști.

Se poate o misiune mai frumoasă pentru cartea unui scriitor din zilele noastre?..

Nr. 639/1928 Prot.

(147) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Lovnic, din protopopiatul Rupeni (Cohalm), se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreună cu acest post sânt:

1. Salăr dela stat.
2. Venitele fasonate în coala B.
3. Venitele stolare: dela cca 50 fumuri (familii) de români câte 1 ferdelă de grâu (20 litri); dela 20 familii neorustici câte una ferdelă de cucuruz.
4. Sesiunea parohială în mărime de 8—9 jugăre pământ arător și fânaș.
5. Nouă (9) stânjini de lemne pentru foc dela comună politică, făcute de parohieni și aduse la fața locului.

6. Venitele din parohie stabilite, aprobate și uzitate în protopopiatul Rupeni (Cohalm).

7. Dreptul de a mâna vite în pășunea comunală ca orice proprietar din loc.

8. Locuință în natură (în fosta școală confesională) și întru cât nu i-s-ar putea da în acest locuință în natură, i se va da echivalentul core-spunzător pentru chirie în bani.

Concurenții să-și trimită cererile de concurs instruite cu documentele necesare în termenul fixat subscrisului oficiu protopopes, având a se prezenta cu prealabilă încunoștințare a acestuia în comună, spre a celebra, cuvânta și a cânta la biserică, făcând astfel cunoștință și cu poporul.

Oficiul protopopes ortodox Rupeni, în înțelegere cu consiliul parohial din Lovnic.

Rupeni, la 1 Octomvrie 1928.

Ierouim Buzea
adm. protopop.

Nr. 138 port. 1928.

(149) 1—1

Publicațiune de licitațiune

Subsemnatul portărel pe lângă Tribunalul Sibiu prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. 16267/928 și Nr. G. II. 1583/928 a judecătoriei mixte Sibiu în favorul reclamantului Banca Centrală reprez. prin avocatul Dr. Gh. Măcelar contra . . . , locuitor în Sibiu pentru încasarea creanței de 455,600 lei și accesorii, se fixează termen de licitație pe 12 Noemvrie 1928, la ora 15 p. m., la fața locului în Sibiu, strad. Târgul Cailor Nr. 8 unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 2 mese de ghăluț, 10 0 buc. spițe de roate, 6 bucăți lemne de lucru de mestecan și 1 masă de scris, în valoare de 5700 lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de incasat face 455,600 lei capital, dobânzile cu 8%, socotind din 1 Septemvrie 1927, iar spesele până acum staverite de 28970 lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitațiune prezintă este ordonată și în favorul acestora în senzul art. LX: 1881, § 120.

Sibiu, la 4 Octomvrie 1928.

D. Kálmán, portărel.

Nr. 230/928

(148) 2—3

Concurs repeșit

Pentru întregirea parohiilor Bărești cu filia S. Măria Orlea, Sălașul de sus și Silvașul de sus cu filia Lingina din protopopiatul Hațeg, se publică concurs repeșit cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Emolumentele împreună cu aceste posturi sânt:

1. Bărești cu filia S. Mărie Orlea, cele fasonate în coala B, pentru întregirea venitelor preoțești dela stat, sesiune parohială în materă 11 jug.,

în filie 5 jug., fânaș și arător, adău (bir) câte 2 măs. porumb (à 30 litre) nesfârmit, dela fiecare casă; casă parohială și stola uzitată.

2. Sălașul de sus, cele fasonate în coala B, pentru întregirea venitelor preoțești dela stat, 12 jug. sesiune parohială (fânaș); câte 2 măs. porumb nesfârmit (à 30 litre) și câte jumătate zi de lucru dela 140 familii; casă parohială cu supraedificate în stare foarte bună, și stolele.

3. Silvașul de sus cu filia Lingina, cele fasonate în coala B, pentru întregirea venitelor preoțești dela stat; sesiune parohială în materă 8¹/₄ jug. arător și 16 jug. pădure, în filie 3 jug. fânaș; adău (bir) din materă 16 măs. porumb (à 30 litre) sfârmit, din filie câte 5 lei dela 78 familii; câte 1 zi de lucru dela 39 familii din filie; casă parohială în stare slabă, și stolele uzitate.

Concurenții își vor înainta cererile concursuale, instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopes în termenul deschis și se vor prezenta în parohii spre a face cunoștință cu credincioșii.

Hațeg, 7 Octomvrie 1928.

Oficiul protopopes ort. rom. al Hațegului în înțelegere cu consiliile parohiale.

Dr. C. Popescu
protopop.

TURNATORIA DE CLOPOTE**SCHIEB & KAUNTZ**

proprietar **F. KAUNTZ**

Sibiu, strada Morilor Nr. 2.

AVIZ!

Am onoare a aduce la cunoștință, că în bună înțelegere cu asociatul meu, dl Fritz Kauntz, am eșit din firma Schieb & Kauntz. Numitul domn a preluat singur această întreprindere și o va conduce mai departe.

Cu deosebită stimă **Hans Schieb**

Aduc cu onoare la cunoștință, că la cerere proprie fostul meu asociat, dl Hans Schieb a eșit din firma Schieb & Kauntz, turnătorie de clopote și că de-acum voi conduce această întreprindere ca unic proprietar.

Cu deosebită stimă **Fritz Kauntz**

Pe scrisori rog a se indica adresa precisă.

La **Librăria Arhidiecezană** în Sibiu se află de vânzare

Registre de tot felul

◆ legate și broșate ◆

pentru parohii, bănci, oficii și particulari cu
prețuri moderate

Dela **Librăria Arhidiecezană** din Sibiu, se poate procura

Ancore

poezii religioase, patriotice și altele de Ioan Al. Bran-Lemény Prețul Lei 40.—, plus spese postale Lei 10.—

A apărut și se vinde în **Librăria Arhidiecezană, Sibiu,**

Calendarul Bunului Crestin

(Vechiul Calendar arhidiecezan)

pe anul 1929

Cuprinde bogată materie, cu frumoase chipuri

Conținutul acestui Calendar este următorul:

Despre colinde (Nașterea lui Hristos, sărbătoarea copilăriei, reînvierea colindelor, Pomul de crăciun). — *Mănăstiri ortodoxe în Ardeal*: (De-alungul Carpaților de sud, curtea dela Viena, distrugerea mănăstirilor ș. a.). — *Ion I. C. Brătlanu și Biserica lui Horia*. — La biserică (versuri). — *Știri și fapte*: (De anul nou, «Hristos și Natura», Legea cultelor, Actul dela 1700, Societatea ortodoxă a femeilor, Adunarea eparhială, Vizitații canonice, Religia și școala, Cruce la Călugăreni, Jubileu de 50 de ani, Monument preoților, Cursuri la mănăstirea Neamțului, Schitul dela Păltiniș — cu frumoase ilustrații, — Pace vouă, Regele Mihai I la școală, Mănăstirea Brâncoveanu ș. a.). — *Cântecul mamei, Psalm*, (versuri). — *La Bobotează*, amintiri dela școală. — *Respectați mamele*: Dumineca lor, zece porunci. — *Cu răbdare și dragoste*. — Ce dorim satelor. — *In alergare după avere*. — *Hârnicia unei preotese*, întru a da primul ajutor. — *Canuna de spint a Mântul-torului*. — *Sfânt locaș în refacere*: Mănăstirea dela Cioara. — *Presa bisericească*. — *Nevinovații*. — *Biblia*, cum se grăește despre biblie. — *Cum are să fie părintele protopop*. — *Umblați ca fil ai lunii*. — Dacă bei și eară bei. — Cetatea morților. — *Fel de fel*: 1. Ce poate sfânta cruce; 2. Fără podoabe lumești; 3. Monument vânzătorului; 4. Biserica și alcoolismul; 5. Ceice cred în Isus Hristos? 6. Numai o minută. — *Glume*, ș. a.

Chipuri: Regele Mihai I în ziua de 10 Mai. — Schitul dela Păltiniș. — Sanatoriu de acolo. — Dela sfîntirea schitului și inaugurarea sanatorului. —

În celelalte părți ale Calendarului se află: Cronologia, zilele și lunile de peste an, mersul vremii; Însemnarea târgurilor de vite și mărfuri, ș. a.

Calendarul s'a tipărit cu *Șematismul* bisericii ortodoxe române din Arhidieceza de Alba-Iulia și Sibiu, cu «Evidență» pentru oficiile protopresbiterale, parohiale, catiheți și învățători.

Prețul: 75 Lei

Plus porto postal Lei 10, și sânt a se trimite înainte prin mandat poștal.

Librăriilor, pentru desfacere peste 10 exemplare, se dă rabat